

Anul: 2017

Cod RAN: 60954.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca greacă, Epoca elenistică

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Neatribuit

Autori: Nicolae Alexandru, Livia Buzoianu, Marius Lascu, Irina Nastasi

Instituții: Instituție Nedefinită, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

Raport

Campania arheologică din 2017 și-a propus săpături în zona extra muros, în partea de SE a platoului, pe linia carourilor din SA c. 1 – 8 – 15 și SD c. 1 – 11 – 21 și deschiderea unor carouri noi pe linia SD c. 2 – 12 – 22 și c. 3 – 13 – 23.

În vederea conservării primare a fost curățată zona dintre incinta a III-a, latura de sud și zidul locuinței L1 ext (folosim notarea cu ext(indere) pentru a evita confuziile cu locuințele L1-L7 din interiorul spațiului fortificat din sectorul A). Zidul de est al locuinței depășește colțul incintei; el a fost reconstituit de la primele săpături în zonă. Direcția zidului spre sud este urmărită pe o lungime de 10,40 m; lățimea (reconstituită) este de 0,30 m. Zidul se oprește în dreptul caroului 2 din SD (cu posibilitatea continuării lui sub martor). Zidul de nord al locuinței, lung de 6,10 m urmează o linie ușor deviată NV/SE și se află la cca. 0,45 m de zidul incintei. Zidul de vest se oprește în incintă. Poate fi urmărit pe o lungime de 12,30 m; lățime 0,85 m; este construit din blochete mari de piatră și are direcția nord/sud. Locuința L1 ext are o suprafață interioară de 10,40 x 6,10 m. Elementele interioare, surprinse în campaniile inițiale, nu s-au păstrat: e vorba de un scurt fragment de zid pe direcția est/vest, perpendicular pe zidul de vest al locuinței (în SA c. 1) și două ziduri în unghi drept (în SD c. 1). Este posibil ca acestea să reprezinte o compartimentare interioară a locuinței; în apropierea lor se află o vatră rectangulară.

Între locuința L1 ext(indere) și următoarea locuință spre vest (L2 ext) este un spațiu liber de 2,10 m. Locuința L2 ext are zidul de est lung de 5 m și lat de 0,80 m; după o întrerupere, zidul continuă spre sud încă 3,70 m. Zidul nu se sprijină pe incintă: între incintă și zid este un spațiu de 1,95 m. Zidul de vest al locuinței este surprins parțial în martorul dintre SA c. 15 și SA c. 22. Zidul de nord are dimensiunile de 4,70 m lungime și 0,55 m lățime. În spațiul dintre zidul de nord al locuinței și incintă se păstrează un pavaj din dale de piatră pe direcția est/vest, după care urmează stânca naturală; este un fragment din pavajul exterior incintei a III-a. Zidul locuinței suprapune pavajul. Zidul de sud al locuinței este surprins în martorul dintre SA c. 15 și SD c. 21. Locuința L2 ext are o formă aproape pătrată: distanța între zidurile de est și de vest este de 4,10 m. În interiorul locuinței și lipit zidului de vest este amenajat un pavaj cu dimensiunile 1,75 x 1,30 m. Se aduce o rectificare situației înregistrate anterior; ceea ce se aprecia a fi o locuință mare se dovedește că se compune din două compartimentări: L1 ext, la care ne-am referit; ceea ce urmează, la sud, în SA c. 21, este o altă compartimentare (L3 ext), căreia îi aparține și o vatră.

O raportare a locuințelor exterioare la cele din spațiul intra muros evidențiază:

- aceeași aliniere pe direcția nord/sud: locuința L1 ext și locuința L5 int; ambele depășesc spre vest linia incintei; aceeași remarcă și pentru locuința L2 ext și locuința L1 din spațiul intra muros;
- spațiile interioare ale locuințelor suferă recompartimentări ulterioare.

Dacă între locuințele intra muros și latura de sud a incintei a II-a era un spațiu larg de circulație, între latura de sud a incintei a III-a și locuințele exterioare ei un astfel de spațiu nu mai există; locuințele sunt

apropiate incintei, zidul de vest al locuinței L1 ext atinge incinta, iar zidul de nord al locuinței L1 ext suprapune pavajul care însoțea incinta la exterior. Probabil o cale de acces la aceste locuințe se afla mai la sud, pe linia carourilor 2 – 12 – 22 din SD.

Carouri nou deschise:

Întrucât martorul pe direcția nord/sud în SD între carourile 2 – 12 s-a distrus în timp, s-a păstrat un martor, spre SD c. 3 – 13 și s-a trecut la cercetarea în suprafață. De-a lungul acestui martor profilul prezintă la suprafață o linie continuă de dărâmtură. Spre capătul caroului 2 și aproape o jumătate din profilul de sud al caroului 12 s-a păstrat un pavaj de dale de piatră pe direcția est/vest. Lungimea profilului este de 3,30 m; lățimea (de la profil spre nord) este de 0,75 m. Adâncimea la care a apărut pavajul este de – 0,30 m de la nivelul actual de călcare. Pavajul stă pe un strat de pământ gros de 0,35 m. În continuare, spre vest, pavajul este spart pe o lungime de 2,37 m. Pavajul este suprapus de un zid pe direcția nord/sud păstrat de-a lungul laturii de vest a caroului pe o lungime de 4 m; lățimea zidului este de 0,98 m. El pare să se închidă cu un zid pe direcția est/vest, surprins parțial de-a lungul laturii de nord a caroului. Adâncimile înregistrate în profil și în plan în SD c. 2 sunt: -0,30 – pavaj; -0,45 - pietre sub pavaj; 0,65 m – strat de pământ de amenajare; -1 -1,05 m – stânca naturală.

Caroul SD c. 22 are ca limite spre est zidul în direcția nord/sud din SD c. 12, iar spre nord, zidul de sud al locuinței L2 ext. Pavajul din SD c. 12 continuă de-a lungul laturii de sud a caroului SD c. 22. Spre vest, spre SD c. 32, se păstrează un șir de pietre pe o lungime de 0,92 m și lățime de 0,56 m. Caroul e traversat pe direcția nord/sud de un zid care își continuă traseul spre sud, în SD c. 23. Dimensiunile lui în SD c. 22 sunt: 4 m lungime și 0,50 – 0,60 m lățime.

Situată imediat la sud, linia carourilor SD c. 3 – 13 – 23 prezintă situații noi, dar mai puțin clare. Urmărind ordinea carourilor dinspre est spre vest constatăm:

- caroul SD c. 3 prezintă pe mijlocul laturii de vest, la – 0,30 m adâncime, un rest de zid pe direcția est/vest (dimensiuni: 0,90 m lungime și 0,50 m lățime). Un posibil rest de zid apare și în colțul de SE al caroului, la 0,40 m adâncime;

- caroul SD c. 13 prezintă de-a lungul laturii de nord o linie continuă de dărâmtură care corespunde pavajului din SD c. 12. Mijlocul caroului este traversat de un zid pe distanța est/vest, care pare să continue zidul din SD c. 3. Este construit din două rânduri de blochete de calcar, între care este fixată piatră mai mărunță; dimensiunile lui: 1,50 m lungime și 0,50 m lățime. Tot în SD c. 13, la sud de zid, apar trei plăci dintr-un pavaj pe direcția nord/sud.

- În SD c. 23 continuă zidul din SD c. 13 pe direcția est/vest; el este însă dublat în partea de nord de un alt rând de pietre, pe aceeași direcție, probabil într-o fază ulterioară; dimensiuni 1,30 lungime și 0,70 m lățime. Zidul masiv din SD c. 22 pe direcția nord/sud continuă și în SD c. 23. Latura dinspre vest este deviată SV/NE. La vest de el s-a aflat o amenajare rectangulară îngustă protejată de pietre așezate în picioare și în care a fost descoperit un vas. Lipsa unor urme de ardere ne conduce la presupunerea unui loc de cult amenajat într-un spațiu privat.

Concluziile deocamdată provizorii ne determină să recunoaștem în pavajul din carourile SD c. 2 – 12 – 22 calea de acces pentru locuințele L1 ext și L2 ext. Notăm, de asemenea, prezența unor locuințe mai mari și mai bine consolidate în apropierea incintei, în spațiul extra muros; acestea își află corespondențe în structuri asemănătoare din spațiul intra muros. Locuințele situate mai la sud sunt mai slab consolidate, au dimensiuni mai mici și suportă intervenții secundare în amenajarea lor.

Materialele recuperate, în special ceramice, susțin o datare în limitele sec. III a.Chr.

Informații suplimentare online

[Raportul 6051 din cronica.cimec.ro](http://Raportul%206051%20din%20cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
